

Vergaderjaar 2019–2020

28 165

Deelnemingenbeleid rijksoverheid

Nr. 320

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 4 februari 2020

Ik ben verheugd dat op donderdag 16 januari het lanceringsevenement van Invest-NL plaatsvond en dat de opening van de instelling voor het publiek daarmee een feit is. Daaraan voorafgaand heb ik u een brief (Kamerstuk 35 123, nr. 34) gestuurd waarin ik ben ingegaan op de verwerking van de aangenomen moties en toezeggingen die door mij en de Minister van Financiën zijn gedaan over Invest-NL. Bij de lancering hebben Invest-NL en de Staat de aanvullende overeenkomst getekend en hierbij stuur ik u deze overeenkomst¹ toe, zoals ik u dat heb toegezegd. Eerder heeft de Kamer een conceptversie van de overeenkomst ontvangen en ook heb ik u in de brief van 16 januari jl. (Kamerstuk 35 123, nr. 34) geïnformeerd over de wijzigingen die zijn doorgevoerd in de overeenkomst als gevolg van eerdere gedane toezeggingen en moties. Er zijn ook andere overeenkomsten getekend; met de Regionale Ontwikkelingsmaatschappijen (ROMs), provincies, Regionale energiefondsen, Techleap.nl en RVO.nl, om de goede samenwerking met deze organisaties te markeren.

Tegelijkertijd maak ik gebruik van deze gelegenheid in te gaan op de wijze waarop Invest-NL het mkb kan stimuleren en hoe het aansluit bij het bestaande mkb instrumentarium. Invest-NL heeft recent aangegeven waarop de organisatie het accent zal leggen, specifiek in relatie tot de omvang van investeringen die de instelling kan doen en een grens van € 5 mln.

Het mkb is het fundament van de Nederlandse economie. Middelgrote en kleine bedrijven zijn goed voor 62% van de toegevoegde waarde en voor 71% van de werkgelegenheid². De grote verscheidenheid aan bedrijven binnen het mkb zorgt voor een verscheidenheid aan producten en diensten, draagt bij aan regionale werkgelegenheid en de realisatie van

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

² «Staat van het mkb 2019» van het Comité voor Ondernemerschap

maatschappelijke doelen. In de Kamerbrief Beleidsvisie mkb-financiering van 5 november jl. (Kamerstuk 32 637, nr. 386) heeft het kabinet zijn visie gegeven op de mkb-financieringsmarkt en de acties die nodig zijn om deze markt beter te laten functioneren. Zo verkent de Staatssecretaris van EZK op dit moment de betrokkenheid bij de initiatieven van Utrecht en Flevoland voor de oprichting van nieuwe Regionale Ontwikkelingsmaatschappijen. De doelstelling is dat het mkb optimale toegang krijgt tot financiering.

Tijdens de parlementaire behandeling van Invest-NL is de rol van Invest-NL bij het stimuleren van mkb meerdere malen aan de orde geweest. Zo staat in de brief Stand van zaken oprichting Invest-NL van 18 januari 2019 (Kamerstuk 28 165, nr. 298) de volgende passage: *«Er is geen beperking voor Invest-NL om kleine financieringen te verstrekken van enkele miljoenen of minder. Tegelijkertijd is Invest-NL, zoals ik heb aangegeven in het AO Invest-NL, niet gericht op de financiering van het brede mkb in traditionele sectoren. Dat is het terrein van andere financiële instellingen zoals de banken. Waar deze markt knelpunten vertoont bestaat er een instrumentarium van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat met onder andere de garantieregelingen en Credits. Als op dit terrein nog aanvullende ondersteuning van Invest-NL nodig is valt te denken aan het met marktpartijen opzetten van fondsen, en niet het zelf financieren van (grote aantallen en) relatief kleine mkbkredieten. De motie³ van het lid Alkaya (SP) verzoekt er zorg voor te dragen dat gezonde kleine bedrijven die worden afgewezen voor private financiering gemakkelijk bij Invest-NL terecht kunnen. Ook voor kleine bedrijven die passen in de doelen staat Invest-NL dus open, maar zij is er niet voor alle kleine financieringsaanvragen die eerder zijn afgewezen bij banken en private financiers.»* In recente gesprekken met Invest-NL is deze lijn nog eens door Invest-NL bevestigd.

Invest-NL is opgericht met twee doelen; om investeringen in maatschappelijke transitiedomeinen te vergroten en de groei van het mkb en scale-ups te stimuleren daar waar marktfalen dit verhindert. Hiervoor zijn tijdens de behandeling van de wet in de Kamer twee moties aangenomen: de motie⁴ van het Tweede Kamer lid Van der Lee c.s. dat energie en klimaat belangrijke aandachtsgebieden moeten zijn en parallel geeft de gewijzigde motie⁵ van het Tweede Kamer lid Veldman hetzelfde aan voor mkb en scale-ups. De motie van het Tweede Kamer lid Veldman verzoekt de regering, om Invest-NL het indringende advies mee te geven om het versterken van mkb-ondernemingen die marktbreed actief zijn, inclusief start-ups en het doorgroeien van scale-ups naar grotere ondernemingen, al vanaf de startfase van Invest-NL een belangrijke taak te laten zijn. Dit heb ik de afgelopen periode meermaals benadrukt bij Invest-NL. Binnen deze kaders zal Invest-NL, met inachtneming van de Machtingwet en staatssteunkaders, de investeringsstrategie en het investeringsbeleid vormgeven, zoals dat past bij een zelfstandige staatsdeelname.

Het mkb krijgt reële mogelijkheden om gebruik te maken van de kansen die Invest-NL biedt, sterker nog, het overgrote deel van projecten waar Invest-NL zich op dit moment op richt, zijn projecten van mkb en scale-ups. Een voorbeeld is de samenwerking van Invest-NL en provincie Noord-Brabant, aangekondigd op 21 januari 2020, om kansrijke grotere mkb-bedrijven, die moeilijk financiering kunnen krijgen, sneller te laten groeien en bijdragen aan de oplossing van de grote maatschappelijke

³ Kamerstuk 28 165, nr. 294

⁴ Kamerstuk 35 123, nr. 21

⁵ Kamerstuk 35 123, nr. 32

uitdagingen. Invest-NL gaat samen met de provincie Brabant leningen verstrekken aan innovatieve, snelgroeiende bedrijven.

Voor alle investeringen van Invest-NL geldt dat deze altijd moeten passen binnen de randvoorwaarden die aan de instelling zijn verbonden. Zo is het vereist dat er sprake is van marktfalen en moet Invest-NL uitdrukkelijk aanvullend zijn aan de markt. Invest-NL speelt daarom in op het aanbod van marktpartijen en het reeds bestaande overheidsinstrumentarium en werkt samen met andere partijen zoals Regionale Ontwikkelingsmaatschappijen (ROMs; die in het algemeen financieren tot € 5 mln.), de provincies, Regionale energiefondsen, Techleap.nl en RVO.nl. Het is verstandig dat Invest-NL dergelijke publieke initiatieven niet doubleert, de samenwerking ermee aangaat en financieringsaanvragen bij de meest geëigende partij terecht komen.

Ik ben van mening dat Invest-NL hiermee een waardevolle aanvulling is op de reeds bestaande instrumenten, met nadruk ook voor de financieringen voor het mkb.

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,
E.D. Wiebes